



BZ-BOL.431.10.2019.TW

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
po przeprowadzonej kontroli okresowej Straży Gminnej Gminy Oława
w przedmiocie wykonywania zadań zgodnie z ustawowo uregulowanymi uprawnieniami.

Kontrola okresowa w Straży Gminnej Gminy Oława została przeprowadzona w dniach 11-12 marca 2020 r. przez kontrolujących: Annę Tyczkowską-Kowerczyk – starszego inspektora Wydziału Prewencji w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu oraz st.asp. Wojciecha Miąsika – specjalistę Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu na podstawie upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego BZ BOL.0030.17.2020.TW z dnia 28 lutego 2020 r. w obecności Tadeusza Wróblewskiego – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu na podstawie upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego nr BZ-BOL.0030.18.2020.TW z dnia 28 lutego 2020 r.

Kontrola została przeprowadzona w zakresie:

1. wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
2. użycia broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego;
3. ewidencji:
 - 1) etatów,
 - 2) wyposażenia, w tym:
 - a) środków przymusu bezpośredniego w postaci: kajdanek, zakładanych na ręce, pałek służbowych, chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej oraz siatek obezwładniających,

- b) broni palnej,
 - c) środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych,
 - d) pojazdów,
- 3) wyników działań straży

zgodnie i w zakresie uregulowanym w ustawach i rozporządzeniach.

Protokół z dnia 14 maja 2020 r. z przeprowadzonej kontroli został doręczony jednostce kontrolowanej pismem z dnia 14 maja 2020 r. (nr spr.: E-II-096/523-3/2020/ATK).

Pełniący funkcję Wójta Gminy Oława Pan Henryk Kuriata nie wniósł uwag do treści „Protokołu z kontroli okresowej przeprowadzonej w dniach 11-12 marca 2020 r. w Straży Gminnej Gminy Oława.”

I. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, co następuje:

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych „Strażą kieruje komendant, zatrudniany na podstawie umowy o pracę przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) (...)”.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie poddanym kontroli w Straży Gminnej Gminy Oława nie było Komendanta Straży Gminnej Gminy Oława ani osoby pełniącej funkcję Komendanta Straży Gminnej Gminy Oława. Według pisma osoby pełniącej funkcję Wójta Gminy Oława Henryka Kuriaty z dnia 11.03.2020 r. „(...) Polecenia służbowe strażnikom wydawało kierownictwo tut. Urzędu Gminy Oława. Zadania Straży Gminnej realizowane były również z własnej inicjatywy Strażników, ale w porozumieniu z kierownictwem Urzędu Gminy.”

Mając powyższe na uwadze stwierdzono uchybienia obowiązującym przepisom prawa.

1. W zakresie notatników służbowych.

W toku przeprowadzonej kontroli okresowej w Straży Gminnej Gminy Oława dokonano sprawdzenia wybranych notatników służbowych strażników Straży Gminnej Gminy Oława. Notatniki sprawdzono pod kątem dokonywanych wpisów wymaganych w szczególności rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności, zgodnie z którymi strażnik ma prawo do legitymowania osoby, gdy ustalenie jej tożsamości jest niezbędne

do wykonywania zadań określonych art. 10 i 11 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich).

Wpisy dokonywane przez strażników w notatnikach służbowych mogą być ewentualnie użyte, jako dowody w toku postępowań prowadzonych przez inne organy przeciwko sprawcom wykroczeń oraz przestępstw w związku z powyższym, powinno się ich dokonywać w sposób zgodny z przepisami prawa.

Po sprawdzeniu wpisów dokonywanych przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława w notatnikach służbowych stwierdzono uchybienia, które zostały opisane w ust. I pkt 2 i 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

2. W zakresie legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności, strażnik ma prawo do legitymowania osoby, gdy ustalenie jej tożsamości jest niezbędne do wykonywania zadań określonych w art. 10 i 11 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Na podstawie § 6 pkt 1, 2 i 3 ww. rozporządzenia, strażnik odnotowuje w notatniku służbowym dane dotyczące:

- **osoby legitymowanej,**
- **czasu, miejsca i podstawy faktycznej podjęcia czynności legitymowania.**

Ponadto na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich) strażnik podczas legitymowania odnotowuje w notatniku służbowym:

- imię, imiona, nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu osoby legitymowanej;
- numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców osoby legitymowanej;
- rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, lub oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 7, które stanowiły podstawę do ustalenia tożsamości osoby legitymowanej;
- czas, miejsce, podstawę faktyczną legitymowania oraz inne istotne informacje, w tym informację o sposobie zakończenia tej czynności.

W toku kontroli stwierdzono, że wpisy dokonywane w niektóre notatniki służbowe

przez strażników dokumentują wykonywanie czynności legitymowania w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, tj. z § 6 pkt 1 - 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich). Niektóre wpisy w notatniki służbowe strażników Straży Gminnej Gminy Oława są dokonywane w sposób nieczytelny oraz niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa co ogranicza ewentualne użycie notatników służbowych, jako dowodów w toku postępowań prowadzonych przez inne organy przeciwko sprawcom wykroczeń lub przestępstw.

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że w zakresie wykonywania czynności legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości oraz dokumentowania tych czynności przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława, stwierdzono uchybienia obowiązującym przepisom prawa.

3. W zakresie udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzegania lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego.

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń w stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności strażnik ma prawo do legitymowania osoby, gdy ustalenie jej tożsamości jest niezbędne do wykonywania zadań określonych w art. 10 i 11 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Zgodnie z § 6 pkt 1, 2 i 3 ww. rozporządzenia, strażnik odnotowuje w notatniku służbowym dane dotyczące:

- **osoby legitymowanej,**
- **czasu, miejsca i podstawy faktycznej podjęcia czynności legitymowania.**

Ponadto na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich) strażnik podczas legitymowania odnotowuje w notatniku służbowym:

- imię, imiona, nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu osoby legitymowanej;
- numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców osoby legitymowanej;

- rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 6 lub oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 7, które stanowiły podstawę do ustalenia tożsamości osoby legitymowanej;
- czas, miejsce, podstawę faktyczną legitymowania oraz inne istotne informacje, w tym informację o sposobie zakończenia tej czynności.

W toku kontroli stwierdzono, że wpisy dokonywane w niektóre notatniki służbowe przez strażników dokumentują wykonywanie czynności legitymowania w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, tj. z § 6 pkt 1 - 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich), co ogranicza ewentualne użycie notatników służbowych, jako dowodów w toku postępowań prowadzonych przez inne organy przeciwko sprawcom wykroczeń lub przestępstw.

Ponadto stwierdzono, że strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława wykonywali czynności wynikające z art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń oraz z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności. Jednocześnie stwierdzono, że niektóre wpisy dokonywane w notatniki służbowe przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława są dokonywane w sposób w sposób nieczytelny oraz niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa, tj. z § 6 pkt 1 - 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich).

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że w zakresie wykonywania czynności wynikających z art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń oraz z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz dokumentowania tych czynności przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława stwierdzono uchybienia obowiązującym przepisom prawa.

4. W zakresie ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji.

1. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 – 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r.

w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności w związku z art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych strażnik może dokonać ujęcia osoby.

W toku kontroli stwierdzono, że strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nie wykonywali czynności określone zapisami art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, tj. ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji.

2. Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w związku z art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o strażach gminnych, strażnik straży gminnej doprowadzając osobę w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu, zwany dalej "doprowadzającym", sporządza protokół doprowadzenia w celu wytrzeźwienia.

W toku kontroli strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nie przedstawili kontrolującym dokumentacji potwierdzającej przeprowadzane interwencje wobec osób nietrzeźwych wskazanych w piśmie z dnia 20.03.2020 r., l.dz.SG.5521.24.2020 podpisanego przez osobę pełniącą funkcję Wójta Gminy Oława Pana Henryka Kuriate, pomimo wnioskowania o udostępnienie tej dokumentacji.

5. W zakresie dokonywania kontroli osobistej, przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osoby:

- w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- w związku z ujęciem osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji;
- w związku z doprowadzaniem osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeśli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób.

Zgodnie z § 7 ust 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności, strażnik dokonując ujęcia osoby, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o strażach

gminnych sprawdza, czy osoba ujęta posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty, które mogą służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo stanowić dowody rzeczowe lub podlegać przypadkowi.

W toku prowadzonej kontroli w zakresie realizacji przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława zadań wynikających z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności w związku z art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych stwierdzono, że w okresie poddanym kontroli wyżej wymienione czynności nie były wykonywane.

6. W zakresie sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych:

- w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie;
- w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia lub zdrowia.

W toku przeprowadzonej kontroli w zakresie realizacji przez strażników Straży Gminnej Gminy Oława zadań określonych w określone § 7 ust. 1 pkt 1-5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich) w związku z art. 12 ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych stwierdzono, że w okresie poddanym kontroli wyżej wymienione czynności nie były wykonywane.

7. W zakresie nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

1. Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 pkt 2b rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego funkcjonariusz, nakładając na sprawcę wykroczenia mandat karny kredytowany, na odcinku "C" formularza oznacza rodzaj mandatu oraz wypełnia rubryki dotyczące ukaranego zgodnie z opisem; w razie niemożności stwierdzenia numeru PESEL wpisuje się datę urodzenia ukaranego.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono przypadki, gdy strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nie wypełniali rubryk dotyczących ukaranego zgodnie z opisem, czym naruszono przepis § 4 ust. 1 pkt 2b

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, co stanowi uchybienie przepisom prawa.

2. Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 pkt 2c rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego funkcjonariusz, nakładając na sprawcę wykroczenia mandat karny kredytowany, na odcinku "C" formularza wpisuje rodzaj i charakter wykroczenia oraz kwalifikację prawną.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono przypadki, gdy strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nieprawidłowo wpisywali rodzaj i charakter wykroczenia oraz kwalifikację prawną, czym naruszono przepis § 4 ust. 1 pkt 2c rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, co stanowi uchybienie przepisom prawa.

3. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2d rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego funkcjonariusz nakładając na sprawcę wykroczenia mandat karny kredytowany, w przypadku naruszenia przepisów o ruchu drogowym, na odcinku "C" formularza wpisuje liczbę punktów przewidzianych za to naruszenie na podstawie innych przepisów.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono przypadek, gdy strażnik Straży Gminnej Gminy Oława nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nie wpisał punktów za wykroczenie w ruchu drogowym, czym naruszono przepis § 4 ust. 1 pkt 2d rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, co stanowi uchybienie przepisom prawa.

4. Zgodnie z § 4 ust. 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego podmioty inne niż Policja niezwłocznie przekazują informację o nałożeniu mandatu karnego lub prowadzeniu postępowania w sprawie o naruszenie do komendanta powiatowego lub miejskiego Policji, właściwego ze względu na miejsce popełnienia naruszenia.

W toku realizowanych czynności kontrolnych stwierdzono, iż strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nie przekazali właściwemu komendantowi Policji karty informacyjnej na kierowcę, który naruszył przepisy ruchu drogowego, czym naruszono przepis § 4 ust. 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego, co stanowi

uchybiecie przepisom prawa.

7. W zakresie wykonywania czynności wyjaśniających, kierowanie wniosków o ukaranie do sądu, oskarżanie przed sądem i wnoszenie środków odwoławczych w trybie i zakresie określonymi w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

1. Zgodnie z zapisem art. 54 § 1 w zw. z art. 56 § 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie oraz zebrania danych niezbędnych do sporządzenia takiego wniosku, Policja z urzędu przeprowadza czynności wyjaśniające. Czynności te w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu. Powinny one być zakończone w ciągu miesiąca od ich podjęcia.

Na podstawie dokonanej kontroli realizowanych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia stwierdzono naruszenie zapisów art. 54 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, poprzez przewlekłe realizowanie czynności wyjaśniających w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie do sądu, co stanowi uchybiecie przepisom prawa.

8. W zakresie usuwania i unieruchamiania pojazdów przez strażników poprzez zastosowanie urządzenia do blokowania kół.

Zgodnie z zapisem art. 130a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, dyspozycję przemieszczenia lub usunięcia pojazdu z drogi wydaje strażnik gminny (miejski) w sytuacjach, o których mowa w ust.1 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Artykuł 50a ust.1 tejże ustawy stanowi, że pojazd pozostawiony bez tablic rejestracyjnych lub pojazd, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany, może zostać usunięty z drogi przez straż gminną na koszt właściciela.

Natomiast zapis art. 130a ust. 8 i 9 cytowanej ustawy wskazuje, iż pojazd może być unieruchomiony przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nie utrudnia ruchu lub nie zagraża bezpieczeństwu. Pojazd unieruchamia straż gminna (miejska).

Na podstawie pisemnej informacji pełniącego funkcję Wójta Gminy Oława Pana Henryka Kuriaty ustalono, że Straż Gminna Gminy Oława nie posiada na swoim stanie urządzeń do blokowania kół pojazdów. Ponadto w okresie podlegającym kontroli nie odnotowano przypadków odholowania pojazdów na parking.

9. W zakresie żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych.

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich) w związku z art. 12 ust. 1 pkt 8 ustawy o strażach gminnych, strażnik zwraca się o pomoc do instytucji państwowych i samorządowych, zgłaszając żądanie udzielenia niezbędnej pomocy do osób pełniących funkcje tych organów albo kierowników tych instytucji, albo innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielania żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

W toku kontroli, na żądanie kontrolujących nie udzielono przedmiotowej informacji.

10. W zakresie zwracania się, w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie o Policji.

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich) w związku z art. 12 ust. 1 pkt 9 ustawy o strażach gminnych strażnik zwraca się o udzielenie pomocy do jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej lub do organizacji społecznych, kieruje wystąpienie do osób pełniących funkcje kierowników lub członków zarządu w tych jednostkach lub organizacjach albo do innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

W toku kontroli, na żądanie kontrolujących nie udzielono przedmiotowej informacji.

11. W zakresie współpracy z Policją.

Współpraca pomiędzy strażą gminną (miejską) i Policją powinna być realizowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie współpracy straży gminnej (miejskiej) z Policją oraz sposobu informowania wojewody

o tej współpracy, w związku z art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

W toku przeprowadzanej kontroli stwierdzono, że współpraca pomiędzy obiema formacjami - Policji i Straży Gminnej Gminy Oława, odbywa się zgodnie z wyżej powołanymi przepisami prawa, uchybień nie stwierdzono.

12. W zakresie wykorzystanie środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych (monitoring wizyjny miejsc publicznych).

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną (miejską), straże gminne (miejskie) są uprawnione do korzystania z środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych w celu realizacji zadań nałożonych na nie przez ustawodawcę ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

W toku czynności ustalono, że Straż Gminna Gminy Oława nie posiada na wyposażeniu środków technicznych służących do rejestracji obrazu zdarzeń w miejscach publicznych.

13. Posiadane przez strażników legitymacje, upoważnienia.

1. Zgodnie z § 23 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, a wcześniej przepisami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego „Osoba posiadająca upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego podlega okresowemu przeszkoleniu uzupełniającemu. Przeszkolenie to organizuje przełożony, o którym mowa w ust. 2, przed upływem 5 lat od ukończenia szkolenia lub poprzedniego przeszkolenia uzupełniającego.”

W toku prowadzonej kontroli w Straży Gminnej Gminy Oława stwierdzono uchybienia przepisom obowiązującego prawa poprzez brak zaświadczeń lub innych dokumentów poświadczających, że strażnicy odbyli takie przeszkolenie wymagane w/w przepisami.

2. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, zmianie uległ wykaz przedmiotowych wykroczeń.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w stwierdzono, że strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława posługiwali się nieaktualnymi upoważnieniami do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wydanymi przez wójta Gminy Oława. Nie uwzględniono w nich aktualnego wykazu wykroczeń, za które strażnicy mogą nakładać grzywny w drodze mandatu karnego.

3. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kontroli ruchu drogowego, na stronie drugiej upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego nastąpiła zmiana, wobec kogo może umundurowany strażnik wykonywać przedmiotową kontrolę.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w stwierdzono, że wydane strażnikom Straży Gminnej Gminy Oława, przez Komendanta Powiatowej Policji w Oławie, upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego, są nieaktualne, ponieważ na stronie drugiej upoważnienia nie uwzględniono zmian wynikających z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kontroli ruchu drogowego oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego

14. Użycie broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Straż Gminna Gminy Oława nie posiada na wyposażeniu broni palnej. Jednocześnie stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława **nie wykonywali czynności z użyciem środków przymusu bezpośredniego.**

15. W zakresie prowadzenia ewidencji przez straż zgodnie z zapisem art. 9a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straż gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży w związku z art. 9a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych straż gminne (miejskie) są zobowiązane do prowadzenia ewidencji:

Zgodnie z § 1 ww. rozporządzenia straż gminna (miejska), (...), prowadzi ewidencję:

1. etatów,

2. wyposażenia, w tym:

- a) środków przymusu bezpośredniego w postaci: kajdanek, zakładanych na ręce, pałek służbowych, chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej oraz siatek obezwładniających,
- b) broni palnej,
- c) środków technicznych służących do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych,
- d) pojazdów,

3. wyników działań straży.

Zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia zakres prowadzonej ewidencji przez straże gminne (miejskie) został określony w załączniku do tego aktu prawnego.

Na podstawie § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, dane zawarte w ewidencji straż aktualizuje na bieżąco, nie rzadziej niż raz na pół roku, według stanu na dzień 30 czerwca i 31 grudnia.

W toku kontroli stwierdzono, że w Straży Gminnej Gminy Oława nie jest prowadzona książka ewidencji będących na wyposażeniu straży, kajdanek zakładanych na ręce i pałek służbowych, co stanowi uchybienie obowiązującym przepisom prawa.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono również, że w Straży Gminnej Gminy Oława nie jest prowadzona książka ewidencji będących na wyposażeniu straży, ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, co stanowi uchybienie obowiązującym przepisom prawa.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że posiadane przez Straż Gminną Gminy Oława środki przymusu bezpośredniego są przechowywane w pojeździe służbowym, co stanowi uchybienie obowiązującym przepisom prawa.

II. Wnioski pokontrolne.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia następującym przepisom prawa:

1. § 6 pkt 1, 2 i 3 w związku z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich), poprzez nie dokonywanie wszystkich wymaganych wymienionymi rozporządzeniami wpisów w notatnikach służbowych, dotyczących faktu wykonania czynności legitymowania sprawców wykroczeń, co stanowi uchybienie obowiązującym przepisom prawa;
2. § 4 ust. 1 pkt. 2b rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie

nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, poprzez stwierdzenie przypadków, gdy strażnicy Straży Gminnej w Oławie nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nie wypełniali rubryk dotyczących ukaranego zgodnie z opisem

3. § 4 ust. 1 kpt. 2c rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, poprzez stwierdzenie przypadków, gdy strażnicy Straży Gminnej w Oławie nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nieprawidłowo wpisywali rodzaj i charakter wykroczenia oraz kwalifikację prawną;
4. § 4 ust. 1 kpt. 2d rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, poprzez stwierdzenie przypadku, gdy strażnik Straży Gminnej w Oławie nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego nie wpisał punktów za wykroczenie w ruchu drogowym;
5. § 4 ust. 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego, poprzez stwierdzenie przypadku iż strażnicy Straży Gminnej w Oławie nie przekazali właściwemu komendantowi Policji karty informacyjnej na kierowcę, który naruszył przepisy ruchu drogowego;
6. art. 54 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, poprzez przewlekłe realizowanie czynności wyjaśniających w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie do sądu;
7. § 23 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, poprzez brak przeszkolenia uzupełniającego z zakresu kontroli ruchu drogowego wymaganego w/w przepisami.
8. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, poprzez stwierdzenie, że strażnicy Straży Gminnej w Oławie posługiwali się nieaktualnymi upoważnieniami do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wydanymi przez wójta Gminy Oława;
9. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie kontroli ruchu drogowego oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, poprzez stwierdzenie, że strażnicy Straży Gminnej w Oławie posługiwali się nieaktualnymi upoważnieniami do wykonywania kontroli ruchu drogowego.
10. § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich), poprzez brak prowadzenia książki ewidencji kajdanek zakładanych na ręce, siatek obezwładniających oraz pałek służbowych.

11. § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich), poprzez brak prowadzenia książki ewidencji przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie nie przekraczającym 10 mA i ręcznych miotaczy substancji obezwładniających.
12. § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich), poprzez przechowywanie posiadanych środków przymusu bezpośredniego niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

III. Zalecenia pokontrolne.

1. Wobec stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji zadań wynikających z § 6 pkt 1, 2 i 3 w związku z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych czynności przez strażników gminnych (miejskich), zaleca się przeprowadzić w sposób udokumentowany szkolenie w zakresie właściwego dokumentowania przez strażników podejmowanych czynności legitymowania. Należy również, zwiększyć nadzór nad wykonywaniem przez strażników ww. zadań.
2. Wobec stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji postępowania mandatowego, odnoszących się do zapisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, zaleca się przypomnienie strażnikom obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, poprzez przeprowadzenie w sposób udokumentowany szkolenia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na poprawność i rzetelność wypełniania formularzy mandatowych, w tym czytelność podpisów osób ukaranych.
3. Wobec stwierdzenia uchybień, w zakresie realizacji zapisów § 4 ust. 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego, odnoszących się do sporządzania i przesyłania do właściwego komendanta powiatowego Policji kart informacyjnych na kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, zaleca się udział strażników w szkoleniu z tego zakresu i jednocześnie właściwy nadzór nad wykonywaniem przez strażników ww. zadań.
4. Wobec stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji zapisów art. 54 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, zaleca się przeprowadzenie

w sposób udokumentowany szkolenia i jednocześnie właściwy nadzór nad wykonywaniem przez strażników ww. zadań.

5. Wobec stwierdzenia uchybień w zakresie § 23 ust. 6 rozporządzenia MSWiA z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego, zaleca się niezwłocznie przeprowadzić przeszkolenie uzupełniające strażników z zakresu kontroli ruchu drogowego.
6. Wobec stwierdzenia nieaktualnych upoważnień strażników do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz do wykonywania kontroli ruchu drogowego, zaleca się niezwłoczną wymianę upoważnień.
7. Wobec stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji zapisów § 2, § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich), zaleca się niezwłocznie wprowadzić książki ewidencji kajdanek zakładanych na ręce, siatek obezwładniających oraz pałek służbowych oraz książki ewidencji przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie nie przekraczającym 10 mA i ręcznych miotaczy substancji obezwładniających.

Uwagi:

Należy zwrócić uwagę, że w okresie podlegającym kontroli, w Straży Gminnej Gminy Oława nie było Komendanta, ani osoby pełniącej obowiązki Komendanta Straży Gminnej Gminy Oława, a polecenia służbowe strażnikom wydawało kierownictwo tut. Urzędu Gminy Oława, co jest niezgodne z zapisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

W toku kontroli strażnicy Straży Gminnej Gminy Oława nie przedstawili kontrolującym dokumentacji potwierdzającej przeprowadzane interwencje wobec osób nietrzeźwych wskazanych w piśmie z dnia 20.03.2020 r., l.dz.SG.5521.24.2020 podpisanego przez osobę pełniącą funkcję Wójta Gminy Oława Pana Henryka Kuriatę, pomimo wnioskowania o udostępnienie tej dokumentacji.

Nie została przedstawiona kontrolującym, również dokumentacja w zakresie żądania niebędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych, do której strażnik ma prawo zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych oraz dokumentacji w zakresie zwracania się, w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie o Policji.

Ponadto nie zostało zrealizowane zalecenie pokontrolne po poprzedniej kontroli okresowej przeprowadzonej w Straży Gminnej Gminy Oława w dniach 13-15 października 2015 r. Wobec

stwierdzenia uchybień w zakresie realizacji postępowania mandatowego, odnoszących się do treści art. 98 § 5 i 99 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, dotyczących wielokrotnego i rażącego naruszenia przepisów procedury wykroczeniowej, należało bezwzględnie przywrócić naruszony porządek prawny. W tym celu, w sytuacji gdy jeszcze nie doszło do przedawnienia karalności czynu, należało po przeprowadzonych w trybie art. 54 § 1 kpw czynnościach wyjaśniających, skierować do sądu wnioski o ukaranie sprawcy wykroczenia. Kwoty z grzywien, zaewidencjonowane jako wpływy, a przyjęte z naruszeniem przepisów art. 99 kpw powinny być zwrócone przez Urząd Gminy w Oławie i dotyczyło to wszystkich tych osób, które wpłaciły grzywnę, a których to mandaty karne zaoczne nie uprawomocniły się. Jednocześnie, wobec braku prawomocności przedmiotowych mandatów karnych zaocznych, należało powiadomić właściwego komendanta powiatowego Policji o konieczności wycofania kart informacyjnych, wystawionych przez strażników na tych kierowców (§ 4 ust. 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego). Zalecono również przeprowadzenie strażnikom szkolenia w tym zakresie i poddania tej procedury szczególnemu nadzorowi stanowionemu przez zarówno Komendanta Straży Gminnej Gminy Oława jak i Wójta Gminy Oława, jako organu gminy.

Do braku realizacji przedmiotowego zalecenia pokontrolnego nie odniesiono się również w uwagach do „Protokołu z kontroli okresowej przeprowadzonej w dniach 11-12 marca 2020 r. w Straży Gminnej Gminy Oława”.

Na podstawie § 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) proszę o przekazanie informacji Wojewodzie Dolnośląskiemu w terminie 1 (jednego) miesiąca licząc od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, dotyczącej usunięcia nieprawidłowości w nim wskazanych lub podjętych działań w celu ich usunięcia w przyszłości.

Jednocześnie proszę o przesłanie do wiadomości Komendantowi Wojewódzkiemu Policji we Wrocławiu wyżej wskazanych informacji.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w 4 jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

1. Wójt Gminy Oława
2. Straż Gminna Gminy Oława
3. Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu
4. a/a

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Jarosław Obreński

DYREKTOR WYDZIAŁU
Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

Rafał Węgranowski

